

Samenvatting thema-avond Kerkenvisie

Sint-Franciscusbasiliek in Bolsward

15 oktober 2019

Marijke Roskam (gespreksleider) heeft tijdens de 2^e helft van de bijeenkomst Kerkenvisie een aantal stellingen aangegeven. Hieronder zijn de uitspraken/opmerkingen van de kerkeigenaren/kerkbeheerders samengevat. Daarnaast hebben wij via voetnoten nog aanvullende informatie toegevoegd.

TOEKOMST:

Wordt uw kerk over 10 jaar nog kerkelijk gebruikt?

- Hier spelen verschillende factoren een rol o.a.:
  - “Financiën: hoe houden we de kerkgebouwen in stand? Klein onderhoud kan nog zelf worden opgepakt met beperkte middelen, maar groot onderhoud is een probleem”.
  - “Voldoende ambtsdragers”
  - “Terugloop aantal kerkbezoekers”

- “Soms moet je niet willen herbestemmen. Zorg dat de buitenkant wind- en waterdicht blijft en zorg dat de kerk af en toe open is voor publiek. We kunnen niet van alles organiseren. Als we de kerk maar in stand kunnen houden. Financiën is niet altijd een issue”.

- “Bewaar de kerk als een mooi gebouw, aantrekkelijk voor toeristen. Verrommel het niet door allerlei nieuwe functies of herbestemmingen”.

- “Het dorp bij de restauratie van het kerkgebouw betrekken”.

- “Met elkaar een visie bedenken hoe we mensen weer naar de kerk krijgen. Ook samenwerking met dorpshuis”.

HERBESTEMMING:

Wij hebben voldoende kansrijke ideeën voor de bestemming van onze kerk voor de komende 10 jaar.

- Herbestemde kerk: “Kerk in stand gehouden, trekt toeristen en organiseert concerten. Houden zoals het is, mits we voldoende vrijwilligers hebben. Kerk wordt gedragen door dorp, ook financieel”.
- “Het gaat om mankracht”.
- “Stichting doopsgezinde monumenten in Noord-Nederland: kerken in eigendom van gemeente. Maken onderscheid in kerken die rijksmonument zijn. Kerken die rijksmonument zijn krijgen 50% subsidie op onderhoudskosten.¹ Overweeg om de kerk om aan deze stichting te overdoen. Deze stichting verzorgt vervolgens het innen van subsidie. Wanneer de kerk na verloop van jaren de financiën weer op orde heeft, krijgt de kerk het gebouw ‘om niet’ weer terug”.
- Het aanvragen van subsidie(s) voor monumenten wordt door een aantal aanwezigen als een hells karwei gezien. “Monumentenorganisaties die eigenaar zijn van minimaal 20 rijksmonumenten kunnen een professionele organisatie voor monumentenbehoud (POM) worden”².
- “Opnemen in de kerkenvisie: Wat doen we met gebouwen zonder monumentale status op het gebied van financiën/subsidies?”

SUBSIDIES :

Ik weet precies waar ik moet zijn voor subsidie

- “Er zijn vast mensen die niet alle wegen naar subsidies weten te vinden. Stichting Alde Fryske Tsjerken (SAFT) weet bij welke fondsen aangeklopt kan worden.³ Men kan aankloppen bij SAFT en in gesprek gaan”.
- “Herbestemd als woonhuis. Ook subsidiemogelijkheden?⁴ Nee, wel slim om aan verduurzaming te doen”.
- “De Stichting Beheer Kerkelijke Gebouwen (SBKG) in de arm nemen”.⁵

---

¹ Met ingang van 2019 bedraagt de subsidie voor instandhouding van rijksmonumenten 60% op de subsidiabele instandhoudingskosten.

² De status van POM geeft voorrang bij rijkssubsidies in het kader van herbestemmingen; voor herbestemmingssverkenningen, haalbaarheidsonderzoeken en wind- en waterdicht regeling. Met deze status wil de rijksoverheid goed eigenaar- en opdrachtgeverschap stimuleren. Voor de stichtingen en verenigingen biedt de status van professionele organisatie voordelen bij de aanvraag voor instandhoudingssubsidie.

³ De SAFT heeft 53 kerken in Fryslân in eigendom en zorgt voor het beheer en onderhoud van die kerken.

⁴ Voor kerken (welke ouder zijn dan 50 jaar) zonder status als rijksmonument of als gemeentelijk monument zijn er bij de gemeente subsidiemogelijkheden voor groot onderhoud of cascoherstel van het kerkgebouw.

⁵ De stichting Beheer Kerkelijke Gebouwen in Noord-Nederland heeft geen kerken in eigendom, maar maakt o.a. instandhoudingsplannen voor kerken en zoekt daar ook financiën bij

DUURZAAMHEID:

Wordt er over verduurzaming gesproken in uw stichting / organisatie?

- “Niet alles is duurzaam op te lossen, maar het gebouw zelf is natuurlijk al heel duurzaam doordat het er al zo lang staat”
- “Voorbeeld: Bauer Optimierung (BaOpt) systeem, minimaal energiegebruik”.
- “Opnemen in kerkvisie: Soort mechanisme wat ons helpt dat we ons snel kunnen leren aanpassen. Maak onze kerkelijk gemeente weer vitaal.”
- “Alleen kerk op zondag? Dan zijn we niet vitaal voor de toekomst. Ook met ontwerpen en inrichten van de kerk hiermee rekening houden”.
- “Een maatschappelijke plek zijn. Kerk voelt voor veel mensen als *welkom thuis*”.
- “Zou de gemeente als overkoepelend orgaan als loketfunctie kunnen dienen voor al onze vragen?”

EIGENAARSCHAP:

Uiteindelijk is de mienskip verantwoordelijk voor de kerk

- “Opnemen in kerkvisie:
  - De mienskip ervan bewust maken dat het niet vanzelfsprekend is dat monumenten er bij staan zoals ze er nu bij staan. De kosten voor het in standhouden van de kerk zijn hoog voor de eigenaar van de kerk.
  - Bewustwordingsproces bevorderen bij de burgerlijke gemeente.
  - Rol mienskip wel benoemen in kerkvisie”.

Afsluiting van de avond (wethouder Stella van Gent):

Wethouder Van Gent is enthousiast over de betrokkenheid van de kerkorganisaties/eigenaren. Deze betrokkenheid is terug te zien doordat u hier allen vanavond aanwezig bent. Elke kerk krijgt na verloop van tijd een kerkenpaspoort met wat exclusief voor uw kerk van toepassing is, welke opties zijn er mogelijk. Dat is de kerkvisie voor de toekomst!

Ook u bent aan zet voor ideeën. Waar zijn de financieringsbronnen te vinden en denk mee over herbestemmen. Doe ons suggesties. Deze kunt u ons sturen via kerken@sudwestfryslan.nl.

U bent zelf uw eigen toekomst en wij willen u terzijde staan. Het in leven houden van gebouwen en deze van een goede bestemming kunnen voorzien.

Volgend jaar worden een aantal themabijeenkomsten georganiseerd met als slot een bijeenkomst waarbij u allen weer bij elkaar zult komen.

De eerste themabijeenkomst vindt plaats in januari 2020.

Over welke onderwerpen wilt u in kleinere vorm om tafel? Voorbeelden kunnen zijn:

- Onderhoud gebouwen
- Financieringsmogelijkheden
- Ideeën herbestemming

U kunt via kerken@sudwestfryslan.nl al uw vragen stellen, ideeën sturen, onderwerpen voor themabijeenkomsten aanleveren etc.

Tot ziens bij een volgende bijeenkomst!

[citaat: Waar een kerk is, is een toren van hoop]

Tip: “Kom ‘ns langs in die kerk van mij”